

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Masarykova základní škola s mateřskou školou Žihle, okres
Plzeň-sever**

331 65 Žihle 178

Identifikátor školy: 600 071 464

Termín konání inspekce: 14. , 15., 19. – 28. a 30. ledna 2004

Čj.:	d4-1040/04-5071
Signatura:	kd4zx130

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti základní školy vzhledem ke sledovaným vyučovacím předmětům na 1. stupni základní školy a v předmětech německý jazyk a tělesná výchova na 2. stupni základní školy a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti základní školy vzhledem ke sledovaným vyučovacím předmětům na 1. stupni základní školy a v předmětech německý jazyk a tělesná výchova na 2. stupni základní školy a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti na 1. stupni základní školy a v předmětech německý jazyk a tělesná výchova na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacích programů v kalendářním roce 2003
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Masarykovy základní školy s mateřskou školou Žihle, okres Plzeň-sever je Obec Žihle, se sídlem 331 65 Žihle 53. Od 1. ledna 1996 je škola samostatným právním subjektem.

Základní škola je úplnou školou a poskytuje základní vzdělání dle platných právních předpisů. Výuka v 1. - 9. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. V letošním školním roce je ve škole celkem 9 tříd se 169 žáky. Uvedená kapacita školy (300 žáků) není překročena.

Dvojtřídní mateřská škola je spolu se školní družinou a školní jídelnou odloučeným pracovištěm a sídlí v samostatné budově poměrně vzdálené od základní školy. Mateřská škola má kapacitu 60 dětí, pro školní rok 2003/2004 je zde zapsáno 49 dětí z obcí Žihle, Pastuchovice, Hluboká, Odlezly a Přehořov. Spádový obvod školy tvoří celkem 11 obcí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Výchovně-vzdělávací proces v základní škole zabezpečuje celkem dvanáct pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Jejich odborný potenciál a osobnostní předpoklady jsou promyšleně využívány při vytváření úvazků. Výuka sledovaných předmětů je vedena učiteli, z nichž jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické a jeden podmínku odborné způsobilosti. Výchovné poradenství zajišťuje výchovný poradce s požadovanou kvalifikací.

Pravidla fungování výchovně-vzdělávacího procesu a provozu základní školy jsou stručně stanovena dílčími dokumenty. Dokumenty nejsou aktualizovány, jsou spíše formální a neslouží skutečným potřebám školy.

Oblast organizování se opírá o organizační řád školy, který rámcově stanovuje vztahy podřízenosti a nadřízenosti a vymezuje náplň práce jednotlivých pracovníků podle jejich zařazení. Organizační uspořádání odpovídá velikosti školy a umožňuje její řízení.

Přenos informací vůči zaměstnancům je zajišťován zejména prostřednictvím jednání pedagogické rady a pravidelnými poradami vedení školy (ředitelka, zástupce ředitelky pro ZŠ, zástupce ředitelky pro MŠ a ŠJ a ekonomický pracovník). V případě potřeby jsou svolávány operativní pracovní schůzky, je využíváno také osobního kontaktu. Vnitřní informační systém je jednoduchý.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Ze zápisů vyplývá, že její jednání jsou věcná. Metodické orgány nejsou ustanoveny. Většinu vzdělávacích a výchovných problémů řeší učitelé průběžně ve vzájemné spolupráci. Koncepční systém plánování činností školy vzhledem k plnění výchovně-vzdělávacích cílů a stanovení prostředků k jejich dosažení není vytvořen. Dokladem plánování v oblasti výchovně-vzdělávací jsou pouze časově-tematické plány učitelů. Při jejich kontrole bylo v ojedinělých případech (v předmětech český jazyk a matematika) zaznamenáno nerespektování Úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola č.j. 25 018/98-22, vyučující preferovali obsah učebnic nad rámec závazných osnov.

Plánování a strategie řízení základní školy jsou založeny na vžitých stereotypech, jejichž důsledkem je ředitelkou uplatňované operativní řízení. Ve vedení zaměstnanců je kladen důraz na osobní odpovědnost každého jednotlivce.

Pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je v rámci jejich adaptačního procesu realizována formou konzultací zkušeným pedagogem.

Ředitelka školy předložila heslovitě zpracovaný dokument „Plán řídicí a kontrolní činnosti“. Realizace provádění systematické vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře školy není dokladována. Kontrolní systém tak neposkytuje relevantní podklady pro vyhodnocování úrovně jednotlivých oblastí činnosti školy. Kontrola výchovně-vzdělávací činnosti v základní škole je prováděna pouze formou kontroly pedagogické dokumentace. Okamžitou zpětnou vazbu o kvalitě plnění zadávaných úkolů umožňuje ředitelce nízký počet pracovníků a každodenní osobní kontakt s nimi.

Z předloženého přehledu o účasti na akreditovaných vzdělávacích akcích vyplývá, že vzdělávacích seminářů se opakovaně účastní pouze několik členů pedagogického sboru. Limitujícími faktory pro účast učitelů jsou některé objektivní příčiny jako je vzdálenost obce a úroveň její dopravní obslužnosti, a zejména omezené možnosti školy (vzhledem k počtu zaměstnanců) při zajišťování suplování výuky.

System hmotného stimulování pracovníků vychází ze stanovených kritérií pro přidělování nenárokových složek platu. Hodnocení a odměňování pedagogických pracovníků však není provázáno s konkrétními závěry z kontrolní a hospitační činnosti. Způsob odměňování tak plně nepodporuje osobní motivaci jednotlivců. Sebehodnocení zaměstnanců není realizováno.

Personální podmínky vzdělávání, tj. personální zabezpečení výuky, organizace činnosti a provozu školy, vedení a hodnocení zaměstnanců, jsou zejména vzhledem k chybějícímu systému pouze vyhovující.

Mateřská škola

V mateřské škole pracuje deset zaměstnanců. Pedagogickou činnost zabezpečují čtyři učitelky, všechny plně kvalifikované pro práci v předškolním zařízení. Skladba jejich pracovního úvazku odpovídá potřebám a možnostem zařízení. Řízením mateřské školy je pověřena zástupkyně ředitelky pro předškolní výchovu.

Organizační struktura a chod mateřské školy vychází z kvalitně zpracovaných dokumentů (Organizační řád, Zásady provozního řádu, Vnitřní řád). Podrobně, jasně a srozumitelně jsou stanoveny pracovní náplně a rozvrh pracovní doby všech zaměstnanců. Dokumentace poskytuje zaměstnancům a rodičům dostatek informací o chodu zařízení. Vnitřní informační systém probíhá zejména ústní formou při běžném denním styku. Pravidelně jsou také pořádány pedagogické rady a pracovní porady, z nichž se pořizují písemné záznamy. Metodické orgány nejsou zřízeny, nekvalifikované či začínající učitelky v zařízení nepracují.

Řízení mateřské školy je fundované a efektivní. Zástupkyně ředitelky je prováděna metodická i kontrolní činnost. Kontrola se zaměřuje na všechny úseky chodu zařízení, jsou z ní pořizovány krátké záznamy. Hospitační činnost je pravidelná, stanovené cíle odpovídají potřebám inovace pedagogického procesu, doporučení jsou jasná a směřují ke kvalitativnímu posunu práce učitelek.

Všechny pedagogické pracovnice se dále vzdělávají. Nabídka a počet vzdělávacích akcí je optimální a odpovídá potřebám školy. Poznatky ze seminářů si učitelky předávají. Kontrolou učitelské knihovny bylo shledáno dostatečné množství moderní odborné literatury.

Hodnocení zaměstnanců pravidelně provádí zástupkyně ředitelky školy. Sebehodnocení pracovníků zatím není realizováno. Pravidelné hodnocení, které je součástí práce s tématem, je směřováno k plnění cílů a k výsledkům dětí, jen málo k efektivitě vlastní odborné práce učitelek.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Budova, ve které základní škola sídlí, prostorově vyhovuje potřebám výchovně –vzdělávacího procesu a umožňuje i vytvoření dobrého zázemí pro pracovníky školy.

Ve všech prostorách školy byl pečlivě udržován pořádek a čistota. Esteticky málo podnětná výzdoba školy postrádá nápaditost a koncepčnost. Jen málo vypovídá o jejím aktuálním životě. Kmenové učebny jsou dostatečně velké. Zařízení jsou starším, udržovaným

nábytkem, který velikostí většinou odpovídá vzrůstu žáků jednotlivých ročníků. V prostorných učebnách 1. stupně nejsou vytvořeny relaxační kouty. K funkčnosti kmenových učeben přispívá umístění nástěnných přehledů a některých dalších učebních pomůcek a didaktické techniky přímo ve třídách.

Pro výuku na 1. stupni je základní škola velmi dobře vybavena učebnicemi a didaktickou technikou. Pro předmět německý jazyk není zřízena odborná jazyková učebna. Z hlediska materiálního zázemí (učebnice, mapy, slovníky, informativní literatura, odborná literatura pro učitele, mluvnické přehledy a didaktická technika) je předmět zajištěn dobře.

Výuka tělesné výchovy probíhala ve dvou, pro plnění učebnímu programu náčiním i náradím velmi dobře vybavených tělocvičnách. Jedna je dostatečně prostorná, umožňující kvalitně plnit učební program. U tělocvičny jsou funkční, čisté šatny, žáci mají možnost se po zátěži osprchovat. Druhá slouží jako cvičebna využívaná především pro cvičení s hudbou a výuku gymnastických dovedností. K výuce bruslení je využívána přírodní ledová plocha a k lyžařskému výcviku, za vhodných klimatických podmínek, okolí školy. Vlastní kvalitní školní hřiště nemá škola k dispozici, výuka atletiky probíhá na travnatém fotbalovém hřišti TJ Slavoj Žihle. Materiálně-technické podmínky školy pro výuku tělesné výchovy umožňují plnit vzdělávací program v plném rozsahu. Tělocvičny školy jsou využívány v odpoledních i večerních hodinách místními organizacemi pro cvičení dětí i dospělých.

Množství, kvalita a rozsah učebních pomůcek podporují realizaci zvoleného vzdělávacího programu v hospitovaných předmětech. Využívání materiálních zdrojů v rámci kontrolní činnosti ředitelky není cíleně sledováno, ale vzhledem k velikosti školy má v této oblasti stálý přehled. Nákup nových pomůcek je realizován na základě požadavků předkládaných jednotlivými učiteli.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole jsou vzhledem ke sledovaným předmětům a schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

Mateřská škola

Mateřská škola sídlí v samostatné budově pavilonového typu. Prostory mateřské školy jsou rozlehlé, rozčleněné na třídu, hernu, tělocvičnu sloužící rovněž jako ložnice, kabinet, šatnu dětí a sociální zařízení. Je zde rovněž ředitelna a kuchyně včetně skladu potravin. V pavilonu, ve kterém byly dříve umístěny jesle, je školní jídelna pro žáky základní školy a obecní knihovna. Kolem areálu se rozprostírá zahrada vybavená rekreačními a herními prvky. Místnosti jsou zařízeny starším nábytkem, který je postupně obnovován. Zánovní jsou stolky a židličky v jedné třídě, šatnové boxy a dětský relaxační sedací nábytek.

Prostory mateřské školy jsou esteticky a podnětně vybaveny. Pomůcky, výtvarný a pracovní materiál, hračky a didaktická technika jsou k dispozici v optimálním množství a kvalitě. Zástupkyně pro předškolní výchovu má jasnou koncepci obnovy vybavení a postupně, dle finančních možností, ve spolupráci s obcí, ji naplňuje.

Posouzením všech sledovaných ukazatelů byly materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Základní škola

Vzdělávací programy

Výuka v 1. - 9. ročníku probíhá podle učebního plánu a učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Učební plán školy rozpracovaný na celý vzdělávací cyklus ředitelka školy nepředložila. Porovnáním učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola s rozvrhem hodin a reálnou výukou bylo zjištěno, že škola vyučuje všem předmětům učebního plánu stanoveným pro příslušné ročníky, ale není naplněn daný minimální počet hodin v 6. - 9. ročníku pro volitelné předměty (tříhodinová časová dotace místo minimální šestihodinové) a pro předmět výtvarná výchova (čtyřhodinová časová dotace místo stanovené minimální šestihodinové). Celková týdenní časová dotace pro daný ročník je dodržena. Výuka probíhá podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka není v souladu s učebním plánem školou realizovaného vzdělávacího programu.

Naplňování učebních osnov je ze strany ředitelky školy sledováno při kontrole vedení zápisů v třídních knihách.

Kontrola naplňování učebních osnov je prováděna.

Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické zásady, délky přestávek jsou v souladu s platným právním předpisem. Vzhledem k dopravní obslužnosti obce a vysokému procentu dojíždějících žáků začíná výuka ve škole již v 7:30 hod. Z psychohygienického hlediska se jeví nevhodné zařazení dvacetiminutové přestávky až po třetí vyučovací hodině.

Vnitřní řád školy obsahuje všechna ustanovení v souladu s příslušnou normou. Vymezuje zejména povinnosti zaměstnanců i žáků. Některá pravidla jsou formulována autoritativně, o právech řád nepojednává.

Rodičům žáků poskytuje škola potřebné informace tradičním způsobem. K obousměrnému přenosu informací jsou využívány zejména plánované třídní schůzky. Žáci získávají informace především od třídních učitelů.

Zákonní zástupci žáků se na pedagogy mohou obracet také podle potřeby i individuálně po domluvě.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovný poradce má pro výkon této funkce požadovanou kvalifikaci. Rozsah jeho činnosti je vymezen plánem a plně odpovídá potřebám školy. Věnuje se profesní orientaci žáků, eviduje žáky se speciálními poruchami učení a chování. Zajišťuje přenos potřebných informací třídním učitelům, žákům a jejich zákonným zástupcům. Úzce spolupracuje s pracovníky poradenských zařízení. Účastní se odborných seminářů a získané poznatky uplatňuje ve své práci. Výchovný poradce působí současně i jako preventista v oblasti sociálně patologických jevů. Organizuje vhodné besedy a další aktivity související s danou problematikou.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

V rámci inspekce byly sledovány vyučovací předměty český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a hudební výchova opakovaně u všech vyučujících na 1. stupni základní školy.

V oblasti plánování učiva bylo v předmětech český jazyk a matematika zaznamenáno nerespektování Úprav a doplňků vzdělávacího programu, vyučující preferovali obsah učebnic nad rámec učebních osnov.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala učebnímu plánu vzdělávacího programu. Výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy a charakteru učiva. Všechny sledované hodiny byly připravené a promyšlené po stránce organizační a obsahové, menší pozornost byla věnována výběru a pestrosti metod a forem práce.

Výchovně-vzdělávací proces na 1. stupni zabezpečuje pět vyučujících, z nichž jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné a pedagogické a jedna podmínku odborné způsobilosti pro výuku předmětu na 1. stupni základní školy. Tato skutečnost neměla zásadní vliv na kvalitu sledované výuky. Metodické sdružení 1. stupně není ustanoveno.

Ve většině tříd byl vzhledem k počtu žáků dostatečný prostor pro netradiční metody a formy práce a relaxaci, ale jen někteří vyučující těchto příznivých podmínek využívali. Zabezpečení výuky učebnicemi, pracovními sešity, nástěnnými didaktickými přehledy a názornými pomůckami je velmi dobré. Učitelé si některé další názorné pomůcky vytvářejí sami. Didaktická technika byla využívána promyšleně. Jednoduchá výzdoba tříd je většinou tvořena dětskými pracemi a nástěnnými přehledy učiva.

Organizace výuky ve sledovaných předmětech směřovala ke splnění vzdělávacích cílů. V průběhu hospitační činnosti byly shlednuty převážně procvičovací a opakovací vyučovací hodiny, které se od sebe lišily volbou forem a metod práce.

V jednotvárně vedené výuce bez patřičné gradace byl výběr učebních činností méně promyšlený a efektivní. Převažoval frontální způsob vyučování metodou řízeného rozhovoru. Hromadná organizace práce neposkytla prostor pro diferenciaci odpovídající schopnostem žáků a pro tvořivé učební aktivity. V malé míře byly do výuky zařazeny didaktické hry a účinná relaxace. Výraznější využití kooperativních technik učení nebylo v tomto způsobu vyučování zaznamenáno.

V činnostně vedené výuce byly učební aktivity efektivní. Střídáním různorodých forem samostatné a skupinové práce byla udržována pozornost i aktivita žáků. Zvolené metodické postupy jim dávaly prostor k sebevyjádření a sebeuplatnění včetně prožití pocitu úspěšnosti. Výchovné podněty, které poskytovalo učivo a situace ve třídě, byly učiteli nenásilným způsobem využívány, stejně tak i mezipředmětové vztahy, příklady z praxe a vlastních zkušeností žáků.

Ve většině hospitovaných hodin byla úvodní motivace nahrazena oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Průběžně byli žáci motivováni pochvalou, k pracovní stimulaci a pohodě žáků někdy napomohla i cílená práce s hlasem či hra s maňáskem.

Interakce a vzájemná komunikace mezi žáky a pedagogy byla vstřícná a otevřená, zpravidla však jednosměrná, učitel - žák. Vzhledem k převažující frontální výuce měli žáci méně možností k rozvoji sociálních kompetencí a komunikativních dovedností.

Hodnocení bylo zpravidla průběžné. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce, nemělo potřebný časový prostor, bylo velmi často obecné a neadresné, pro žáky málo podnětné. Výuka ve všech třídách probíhala v klidné, příjemné atmosféře, žáci pracovali pozorně, byli ukázněni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy byly hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce

Vedením německého jazyka byly pověřeny dvě učitelky. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle stanovené normy splňuje vyučující, která vede sledovaný předmět ve všech třídách s výjimkou šesté třídy. Druhá učitelka nesplňuje podmínku odborné způsobilosti pro výuku předmětu na 2. stupni základní školy. V průběhu inspekce byla sledována výuka pouze u jedné, druhá vyučující byla v době konání inspekce v pracovní neschopnosti. Časová dotace předmětu německý jazyk odpovídá učebnímu plánu. Časově tematický plán byl zpracován podle obsahu učiva v používané učebnici, takže členění učiva plně neodpovídalo učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu.

Aktuální příprava učitelky na výuku byla svědomitá, hodiny měly logickou stavbu i zřetelně stanovené cíle. Plánovaným cílům odpovídaly doplňující didaktické materiály, které si učitelka sama připravila. Informativní literatura (výkladové, překladové slovníky, encyklopedie, mluvnické příručky) a auditivní technika nebyly ve sledované výuce použity.

Ve sledovaných hodinách převažovala orientace na osvojování receptivních řečových dovedností (poslech a čtení s porozuměním) a jazykových prostředků (mluvnice, slovní zásoba). Použité organizační formy nebyly ve všech případech plně funkční. Důvodem byla chybějící širší diferenciací zadávaných úkolů s ohledem na reálné jazykové možnosti jednotlivců. Práce žáků v průběhu hodin byla kontrolována, chyby byly opravovány. Učitelka dbala na upevňování návyků správné výslovnosti. Nedostatkem bylo chybějící průběžné hodnotící shrnutí jednotlivých učebních činností, které je pro žáky žádoucí zpětnou vazbou.

Míra porozumění byla ověřována převážně překladem, někdy odpověďmi na otázky. Opakování bylo vedeno účelně a v některých případech i zajímavě (jazyková hra, kartičky). Přínosem pro žáky bylo systematické procvičování schopnosti formulování a kladení otázek.

Vstupní motivace byla učitelkou zcela opomíjena. V průběhu hodin byli žáci motivováni střídáním učebních činností a zejména formou verbálních motivačních impulsů.

Individuální ústní zkoušení nemělo ve výuce zastoupení, učitelka vhodně obměňovala různé formy frontálního prověřování a procvičování učiva. Pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení byl vytvářen minimální prostor.

V hodinách bylo zřejmé, že dohodnutá pravidla vzájemné komunikace jsou respektována. Učitelkou vytvořená atmosféra napomáhala žákům získávat sebedůvěru ve vlastní schopnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce byly hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově (1. a 2. stupeň)

Tělesnou výchovu na 1. stupni vyučují tři pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí z nichž jeden s odbornou způsobilostí pro druhý stupeň a jeden bez odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni školy vyučují předmětu dva odborně a pedagogicky způsobilí učitelé a dva s odbornou způsobilostí pro výuku na 1. stupni základní školy. Plánování v předmětu je zajištěno zpracovanými časově-tematickými plány, které vycházejí ze schválených učebních osnov. Plány jsou funkční, výuka je plánována v blocích. V týdenním rozvrhu hodin je tělesná výchova vhodně zařazena, výuka probíhá dvakrát týdně po jedné hodině. Učitelé byli většinou pečlivě připraveni, řazení činností však někdy postrádalo logickou návaznost s ohledem na zákonitosti motorického učení a cíle tělesné výchovy.

Motivaci žáků byla především přirozená potřeba pohybu a snaha předvést dobrý výkon, méně často osobní příklad vyučujícího nebo příklad spolužáka. Průběžná zpětná vazba byla poskytována v závislosti na konkrétním učiteli, celkově v malé míře, stejně jako její využití k motivaci žáků.

Organizace hodin měla úvodní i průpravnou část všestranně pojatou, jen výjimečně speciálně zaměřenou. Metody a formy práce vycházely z direktivního stylu řízení. Při nácviku nových pohybových dovedností využívali učitelé především metodu globální, která byla vzhledem k charakteru nácviku dovedností vhodně volena. Převážná část času byla věnována všestrannému fyzickému rozvoji prostřednictvím kruhového tréninku a různých pohybových aktivit. Relativně málo času bylo vyhrazeno pro nácvik nových pohybových či herních dovedností.

Střídání hromadných i skupinových forem práce mělo různou účinnost motorického učení i rozvoje fyzické kondice. Sledovaná úroveň herních činností jednotlivce v košíkové byla velmi dobrá. Při hře žáci tyto dovednosti využívali, scházelo kolektivní pojetí hry. Komunikace mezi žáky a učiteli převážně respektovala dohodnutá pravidla, žáci byli ukázněni. V jedné vyučovací hodině byla komunikace mezi učitelem a žáky nevyhovující. Nekázeň žáků a špatná organizace negativně ovlivnily úroveň a průběh výuky v této hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly celkově dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Základní škola v současné době nevyužívá evaluační nástroje pro posouzení úrovně svého vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Mateřská škola

Vzdělávací programy

Školní vzdělávací program "Učíme se poznávat svět" zahrnuje obecné i konkrétní podmínky chodu mateřské školy a stanovuje dlouhodobé cílové priority vycházející z hodnocení uplynulého školního roku a doporučeného Rámcového vzdělávacího programu. Prioritou je, v souladu s podmínkami mateřské školy, environmentální oblast, podrobně rozpracovaná v příloze programu. Plán obsahuje návrhy tematických bloků a podtémat, mimořádných akcí a aktivit včetně akcí s veřejností. Témata rozpracovávají Třídní vzdělávací programy, jejichž pojetí je v každé třídě rozdílné, ale praktičtější a tedy efektivnější je plánování ve třídě mladších dětí. Plánování postihuje optimální rozvoj všech oblastí, málo se zatím věnuje motivační či dějové provázanosti jednotlivých činností realizovaných v rámci tématu.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Záznamy v Přehledu výchovné práce vypovídají o realizovaných činnostech.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Hodnocení odborné práce je prováděno na pedagogických radách a je podkladem pro plánování. Během inspekce byly zjištěny velmi dobré výsledky hodnocení zástupkyní a sebehodnocení učitelek v průběhu inspekční činnosti.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je účinný.

Organizace dne v mateřské škole je přizpůsobena potřebám dětí. V průběhu inspekční činnosti však byl v jednom případě zaznamenán nesoulad mezi délkou spontánních a řízených aktivit. Délka řízených činností byla dlouhá a pro děti zatěžující. Celkově však mají děti v mateřské škole prostor pro uspokojení svých potřeb. Rodiče dětí mají přístup k informacím týkajícím se chodu mateřské školy.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Sledovány byly spontánní a řízené činnosti vedené dvěma kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti probíhaly v podnětném prostředí tříd a heren. Náměty některých her vycházely z právě realizovaného týdenního tématu, výsledky herní či pracovní-výtvarné činnosti byly dále uplatněny. Učitelky jednaly podporujícím způsobem, vycházely vstřícně s přáními dětí, ale zároveň byly důsledné na dodržování stanovených pravidel. Rozvinuté námětové hry byly bohaté na pomůcky i komunikaci dětí. Skupiny jednaly nekonfliktně, naopak někteří její členové projevily trpělivost, empatii a dokázaly ocenit druhé, zejména mladší děti. Tvořivá činnost vedená učitelkami byla vhodně organizována skupinově. Děti pracovaly pečlivě, činnost je zaujala a uspokojovala. Dostatečně dlouhá doba na volné hraní byla pouze v jedné třídě, ve druhé byla zbytečně krácena. Pitný režim byl realizován, překážkou však je skutečnost, že připravený nápoj děti nemají na dosah (je v přípravné kuchyni).

Spontánní činnosti byly realizovány na velmi dobré úrovni.

Řízené činnosti

Způsob vedení řízených činností byl kvalitativně rozlišný. Práci jedné učitelky negativně ovlivnila tréma. Ve třídě starších dětí převažovaly konzervativní formy práce s výraznou převahou verbálních, didaktizujících metod. Učitelka byla ve skupině dominantní a nedala dětem dostatečný prostor pro jejich tvořivost, spontánnost a hravost. Činnosti byly sice pestré, ale postrádaly prvky fantazie či neotřelé práce s tématem. Přílišná organizovanost nedovolila dětem uplatnit vlastní rozhodování a zodpovědnost za své jednání. Výrazný prožitek dětí byl patrný až při živé pohybové hře realizované na závěr řízených činností. Pozitivem byly velmi pěkné výsledky cvičebních činností a pečlivá práce dětí u stolků.

Práce ve skupině mladších dětí byla více orientovaná na jejich prožitek. S ohledem na věk dětí převažovala skupinová či individuální organizace, kde postupně všichni získali zájem a ocenění učitelky, která velmi dobře pracovala také s chybou či neúspěchem dětí. Hromadné pohybové činnosti byly efektivně a plynule motivovány. Děti se stylizovaly do rolí a s podporou dobře modulovaného hlasu učitelky si prožily příjemné tanečně-pohybové činnosti. Tato řízená činnost odpovídala požadavkům moderní předškolní pedagogiky s nedidaktickým, prožitkově vedeným přirozeným učením.

Řízené činnosti byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole

V průběhu inspekce byla shledána velmi dobrá úroveň sociálních dovedností. Děti jsou slušné, ohleduplné, dokáží bezkonfliktně vyřešit nastalé problémy. Otevřeně mezi sebou

komunikují, mají slušné a klidné vystupování. Orientují se v prostoru třídy, starší děti se samostatně obslouží. Mají-li k tomu prostor, hovoří převážně gramaticky správně, jejich slovní zásoba je přiměřená. Pohybový rozvoj dětí odpovídá jejich věku, starší děti velmi dobře provádějí zdravotní cviky včetně cviků rovnovážných. V oblasti rozumové mají přiměřené znalosti, starší věková skupina však byla v průběhu inspekce málo pobízena k řešení problémových situací. Převažovalo vedení učitelky s nabízením "hotových" poznatků. Při pracovních či výtvarných činnostech prokázaly děti pečlivost, čistotu, zručnost při stříhání a lepení a schopnost správného držení náčiní.

Vzhledem k výsledkům dětí, k rozboru práce učitelkami a k celkové atmosféře v mateřské škole byla výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Souběžně s kompletní inspekcí byly realizovány i dvě tematicky zaměřené inspekce.

Tematická inspekce zaměřená na rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

Ředitelka školy navýšila počet hodin učebního plánu v povinných předmětech o jednu hodinu českého jazyka v osmém ročníku a o jednu hodinu matematiky v devátém ročníku. Oba předměty vyučují odborně a pedagogicky způsobilí vyučující. Obsah výuky nepřináší nárůst zátěže žáků. Navýšené hodiny slouží především k upevnování a procvičování probraných tematických celků, přispívají k rozvoji dovedností.

Tematické zjišťování v oblasti začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacích programů v kalendářním roce 2003.

Ředitelka školy zařadila tematiku ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacího programu. Škola má zpracovaný samostatný dokument o úpravě osnov ve smyslu "Dodatku k učebním dokumentům – ochrana člověka za mimořádných událostí č. j. 13 586/03-22". Ve škole jsou vytvořeny potřebné personální a materiálně-technické podmínky pro výuku stanovené tematiky a poskytování první pomoci. Tematika byla začleněna v rámci výuky jednotlivých předmětů a samostatně jako jednorázová akce. Dále bylo zjištěno, že forma výuky a výběr učiva byly vhodně přizpůsobeny věku žáků. Vedení dokumentace vztahující se k výuce stanovené tematiky dokladuje velmi dobrou úroveň výuky.

Při testování žáci prokázali velmi dobré znalosti.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení Masarykovy základní školy s mateřskou školou Žihle do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Název školy uvedený v Rozhodnutí o změně zařazení Masarykovy základní školy s mateřskou školou Žihle, okres Plzeň-sever do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 75/2000 ze dne 15. února 2000 nesouhlasí s názvem školy uvedeným v Dodatku ke zřizovací listině č. j. 666/03 (bez data vystavení), chybí označení okres Plzeň-sever.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Masarykovy základní školy s mateřskou školou Žihle vydaná Obcí Žihle dne 24. října 1995 pod č. j. 655/95, I. dodatek ke zřizovací listině ze dne 17. prosince 2002, Dodatek ke zřizovací listině s účinností od 1. ledna 2004 pod č. j. 666/03 (bez data vystavení)
2. Rozhodnutí Školského úřadu Plzeň-sever o změně zařazení Masarykovy základní školy s mateřskou školou Žihle, okres Plzeň-sever do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 75/2000 ze dne 15. února 2000 (účinnost od 1. února 2000)
3. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků osobních čísel 36044, 32185, 16211, 1400, 12300, 1429, 16000, 7586, 39300, 39463, 39399, 39400
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003
6. Třídní knihy a třídní výkazy tříd I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. a IX. na školní rok 2003/2004, katalogové listy žáků těchto tříd
7. Evidenční listy, Přehled o docházce dětí v mateřské škole ve školním roce 2003/2004
8. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí v mateřské škole – platné pro školní rok 2003/2004
9. Zápisy z hospitační činnosti v mateřské škole od roku 2002
10. Sešit vnitřní kontroly v mateřské škole
11. Pracovní náplň zaměstnanců mateřské školy, rozpis pracovní doby učitelek
12. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad v mateřské škole od roku 2002
13. Školní vzdělávací program mateřské školy „Učíme se poznávat svět“ pro školní rok 2003/2004
14. Třídní vzdělávací programy mateřské školy pro školní rok 2003/2004
15. Přehled výchovné práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004
16. Organizační řád mateřské školy platný pro školní rok 2003/2004
17. Vnitřní řád mateřské školy platný pro školní rok 2003/2004
18. Zásady provozního řádu mateřské školy platné pro školní rok 2003/2004
19. Přehled dalšího vzdělávání učitelek mateřské školy od roku 2002
20. Soupis dětské a odborné literatury v mateřské škole
21. Struktura výroční zprávy mateřské školy za školní rok 2002/2003
22. Přihlášky dětí k zápisu do mateřské školy - školní rok 2003/2004
23. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy – školní rok 2003/2004
24. Přehled dalšího vzdělávání pedagogů základní školy od roku 2002/2003
25. Vnitřní řád školy základní školy (projednán a schválen pedagogickou radou 22. 6. 2000 a doplněn 21. 11. 2000)
26. Rozvrh hodin základní školy platný pro I. pololetí školního roku 2003/2004
27. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2002/2003
28. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2003/2004
29. Plán řídicí a kontrolní činnosti (bez uvedení datumu platnosti)
30. Provozní řád základní školy (bez uvedení datumu platnosti)
31. Organizační řád (bez uvedení datumu platnosti)

- 32.Preventivní program základní a mateřské školy ze dne 27. 8. 2003
33.Přehled pracovních činností výchovného poradce základní školy
34.Pracovní plán výchovného poradce pro školní rok 2003/04

ZÁVĚR

Aktuální odborný potenciál pedagogů školy je ve výuce účelně využíván. Uplatňované kontrolní mechanismy neposkytují žádoucí zpětnou vazbu o kvalitě jednotlivých oblastí činnosti školy. Organizační struktura školy je funkční.

Stávající materiálně-technické podmínky školy umožňují plnění přijatého vzdělávacího programu na velmi dobré úrovni.

V průběhu výuky byl upřednostňován tradiční způsob, který nebyl vždy efektivní. Měl kladný dopad na rozvoj technik podporujících zapamatování učiva, málo efektivní byl zejména pro rozvoj komunikačních dovedností a nepodporoval celkovou motivovanost a aktivizaci žáků. Činnostní pojetí bylo uplatňováno pouze v části výuky na 1. stupni základní školy. Pozitivní vliv na výchovně-vzdělávací proces měla úroveň vzájemné interakce a komunikace mezi učiteli a žáky, která se příznivě promítala v celkové atmosféře školy. Ze sledovaných oblastí výuky vyplývá, že škola dobře plní zvolený vzdělávací program.

V mateřské škole se uplatňuje soustavná a poctivá odborná práce. Jsou zde vytvořeny optimální personální a materiálně-technické podmínky, kolektiv je stabilní a chod mateřské školy bezproblémový. Ve výchovně-vzdělávací práci jsou zatím rezervy ve stupni modernizace pedagogického procesu. Učitelky však chápou filozofii Rámcového vzdělávacího programu a postupnými kroky, s ochotou dále se vzdělávat, ji naplňují. Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
Členové týmu	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Marie Hanzlíčková
Darina Lišaníková
Ing. Július Slávik
Ivana Vildmanová

V Plzni dne 27. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. března 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miluše Impseilová	Impseilová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Plzeňský inspektorát Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	22. března 2004	d4-1040/04-5071
Zřizovatel	22. března 2004	d4-1040/04-5071

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.